

ДАНИЛО КОЦИЋ: СКИТНИЦА, ПРИЧА

- Повремена скитница. Говориш себи.
- Не сећаш се када си први пут осетио страх.
- Али, знаш да те пратио као подивљала зверка.
- Памтио само неке дане.
- Најмање срећна јутра.
- Разумео свој живот као поруку стихова песника, јер њих не треба тумачити!
- Био је то твој став од када си написао прву песму.
- Знао да није најбоља, али си је волео.
- У песми тражио сродну душу спаса.
- И повремено налазио.
- Балови те ниси занимали. Они су само за господу.
- То ниси постао када је било важно.
- Твој стални дом и теби није био познат.
- Мењао си адресе још у средњој школи.
- На студијама још више!
- Много читао и лако памтио.
- Али, био си без идеја о својој будућности.
- Постоји другачија реалност од свакодневља.
- Путовао кроз глуве године живота.
- Ниси се чиниле изгубљеним.
- Научио да будеш у осамици и када ниси!
- Схватио да усамљеност може да буде лековита.
- Тада нормално разговараш и читаш добру лектири.
- Довољно да дан добије боју незаборавног тренутка.
- Био креативан када је било најпотребније.
- Опомене те дозивале повремено.
- Веровао им, јер си био убеђен да нису лажне.
- Путовање на крају ноћи нису била досадна.
- У младости, ниси се бојао смрти.
- Можда, само повремено.
- Када си први пут видео шта она доноси.
- Живот ти је понекад био препун апсурда.
- Зато си повремено осећао кривицу у себи и око себе.
- Желео за тренутак да се вратиш у детињство.
- Да будеш срећан у сиромаштву.
- Водио белешке својих успомена.
- Оне су те спашавале заборава и суноврата.
- Сусретао повремено алкохолисане.
- Увек гладне и често дрогиране путнике.

- И бојао да и твоја сенка не добије одвратни мирис.
- Ниси имао неуредни студентски живот.
- Био је само сиромашан.
- Спасило те да не залуташ странпутицом.
- Сумњиви су ти били дрогирани певачи.
- И њихова музика која је тровала околину.
- Долазила је са оне стране света где залази сунце.
- Тражио и налазио оно што те одушевљавало.
- Повремено!
- Опомене те трезнила од поразног свакоднев ља.
- Некада се најважније ствари догађају у истом дану.
- И рођендани. И венчања. И смрт.
- За бoемски живот сазнао си касније.
- Тада то више није ни било важно.
- Повремена путовања те трезнила од сивила дана.
- Највећи део живота провео учећи уз снове.
- Презирао малограђанштину.
- Ниси знао за луксуз.
- Научио да живиш као твоји сељаци.
- Ћутао, ћутао, ћутао због времена у коме си живео.
- Само си повремено говорио – кроз гласове тишине.
- Заљубио се као гимназијалац – на први поглед.
- Друге, од тада те нису интересовале.
- Неки су успомене одлазиле у смрт као у шетњу.
- Можда ће и твоја таква бити.
- Кафане, само повремено, биле ти други дом.
- Када си био изгубљен случај.
- Тада се надигравао без речи. Ти и ти!
- Свака изговорена мисао била би сувишна.
- Свако нови дан био је стари.
- И свака прича понављала се као да је непозната.
- Између живота и писања граница је била непровод.
- Покушавао да речима удахнеш живот.
- У томе био на почетку сна. И то је успех.
- Биографију си претварао у непрочитану метафору.
- Повремено спавао гледајући звездано небо.
- Копирао сопствена искуства.
- И каткад због тога побољевао. Углавном безуспешно.
- Био си здрав дуже од деценије.
- У смрт си веровао због уверења.
- Понекад је лековитија од живота.

- Готово без изузетака, схватао си људе погрешно.
- Три пута за редом!
- Разумео си несхваћено: жив си, јер си грешан!
- Одједном си решио да више не пишеш.
- Прочитао границу свога талента.
- Други мислили другачије, али те није занимало.
- Сада покушао да будеш део ловаца снова.
- Без писања. Без дневника. И без речи!
- Највише си научио посматрајући себе.
- Друге, друге и друге. И реку! То је изазов живота.
- Речи су нешто друго.
- На мапи света гледао далеке крајеве.
- И маштао о другима који имају такође своје снове.
- Тада су пристизали само дивни одломци трајања.
- Повремено добијао праве шансе.
- Нарочито на испитима.
- Важно је било да будеш добар, сада и никада више!
- Можда једино још једном. И на крају последњи пут.
- Научио од старијих, када долази крај.
- Ако се на време оде, дуже се памти.
- Тако се ствара слика о властитој реалности.
- Порази су те само подсећали да мораш бити бољи.
- Тако је и било.
- Угледао на боље. И од бољих, има бољих.
- Да није тога, не би било такмичења.
- Упамтио да тај редослед није вечит.
- И то је нада да ће увек бити боље.
- Порази те научили да не будеш увек тужан и сам.
- Нису све приче за ово време.
- Нису ни све књиге за ово трајање.
- И нису сва умирања за ово доба године!
- По изразима лица мерио си снагу написане речи.
- Покушао да схватиш смисленицу апсурда самоће.
- Ту загонетку никада до краја ниси одгонетнуо.
- Закупљала те као нерешени ребус у новинама.
- Изгубио смисао за детаље. Сматрао да нису важни.
- За сликаре, касније си разумео украсница као детаљ вредан наклона.
- По томе се препознају велики уметници.
- Твој рукопис био умивен, стил за памћење.
- Тешки речници били ти страни.
- Као да су доносили трајне оживљке.

- На свечани начин обележавао своје неуспехе.
- Признавао пријатељима да су те опаметили.
- Док си писао, противио се смрти.
- После њеног доласка, неко ће прочитати бар редак.
- Та сенка живота бранила те од сунчанице.
- Ишао само на изабране литерарне вечери.
- Више волео мирисе старих хартија.
- Маргине на књигама сматрао дивном опоменом.
- Помогле ти да будеш другачији.
- Бришеш сувишне речи да не би другима сметао.
- Шта ће ти дуге мисли када су и кратке довољне.
- Био си редитељ свога говора.
- Сузе долазиле ненајављено.
- Због нечега што је било.
- Због нечега што се дешава.
- И нечега што ће се, засигурно, догодити!
- Радили сте заједно: ти и ти!
- Сада, повремено на истом послу.
- Писали сценарио свога трајања.
- Углавном половично.
- Нисте успевали да пронађете танане речи утехе.
- Можда и нису биле потребне.
- Можда ће доћи.
- И можда ће тада бити најбоље време за писање.
- Биографије је лажна историја сећања.
- Биографија је нада.
- И биографија је бег од заваривања.
- Зато ниси писао праву биографију.
- Само слике које су остале из затуреног времена.
- Младост. Средње доба. Време јесење сете.
- И крај свих – крајева!
- Тако иде редослед сценарија. У животу.
- У књизи, може и другачије.
- Ако кренеш од почетка, сетићеш се само нечега.
- Из студентских дани, душа ће ти бити рањена.
- Ововременско трајање није погодно за маштање.
- Нестало је оно што ти се чинило посебно вредним.
- То је та заблуда свих живота.
- То је сета која те гуши.
- И то је оправдање за неуспех.
- Ниси тачно пребројао дане вредне памћења.

- Није их превише.
- Других је много, али их се не сећаш.
- Тешко је било почети.
- Знао си: ако прва реченица буде добра, успећеш!
- Само, не можеш да се сетиш те прве, добре реченице.
- Смишљаш је данима.
- Смишљаш је и ноћима.
- И не успеваш да је смислим.
- Зато, бојиш се да нећеш успети.
- Уосталом, не пишеш да би успео.
- Хоћеш само да запишем две-три успомене.
- Најважније је изабрати праве речи.
- У твоме календару речника, нема их превише.
- Хваташ се туђих мисли.
- Ни ту нема наде да ћеш успети.
- Све је отишло у недођију.
- Уосталом, јављаш се из таквог предела трајања.
- Овде не би било тако да нису смишљали пакости.
- Сељаци су им веровали.
- И оној. И претходној власти. И овој.
- Вероваће и наредној.
- Доста су их проглашавали неверама.
- Због тога су платили високу цену своје вере.
- Када се поднапију, поново се куну Богу.
- Друга им вера није потребна.
- И славе нису заборавили.
- Чак и када су морали да буду трезни.
- Да их не би похапсили.
- Ограђени ћутањем, научили су да ћуте.
- И када нису морали, нису чули ниједан глас.
- Нису се бојали нововерника него невере.
- Зборове су посећивали.
- Поздрављали нову власт, али псовали у себи.
- Када би они сазнали, цело село би похапсили.
- За све су морали да се изборе.
- И успели су. Нова власт је поражена.
- Али, ни новој, новој власти, није било боље.
- Стари греси су само пребачени у нову преграду.
- Остало је записано: њиме и теби не треба веровати.
- Можда ће се то променити. Ипак, у то не верују.
- Једино им је сигурно да чувају своје обичаје.

- Да се сећају старих, макар гробови били зарасли.
- Намерно, да новој власти заметну траг.
- Ниси од оних који су давно прележали страх.
- Побољеваш повремено. Толико добро да се то памти.
- Не бојиш се неиспрличаних прича.
- Више те муче изговорене речи које немају смисла.
- Неке заборављене дане никоме нећеш описати.
- Ни себи, ако се будеш договорио да то почнеш.
- Не кривиш себе иако си заслужио прекор.
- Макар властите тишине.
- И ненаписане праве биографије.
- Покушаваш да помириш оно што је било и ово данас.
- Сутрашњи дан није у твојој моћи.
- Ниси позван на многе свечаности.
- Због тога се не љутиш.
- Чак ти је било драго што се то догађало.
- Морао би да слушаш прегласну музику.
- И људе у новим оделима који оговарају друге.
- Због неиспеглане кошуље.
- Или кравате која није прикладна боји одела.
- Покушавао си у оквир сећања да сместиш три приче.
- О првој. О другој. И својој генерацији.
- Да си знао одавно би све било лепо спаковано.
- Сада се мучиш како да почнеш, а да не буде лажно.
- То те највише погађа. Туђа. Твоја. И заједничка лаж!
- Баш тако.
- Не говориш о туђој неистини.
- Твојој! И заједничкој истини која је неистинита.
- Тврде су ти мисли.
- Желиш да испиташ снагу свога гласа. И своје истине.
- Ако положиш први испит, иде наставак приче.
- Догађала се не једном иста прича.
- Многи су умирали од муке – од бруке!
- Ниси увек имао седамдесет година.
- Ни педесет. Само једном осамнаест.
- То може бити и привилегија.
- Нарочито ако те памет добро служи.
- Лутање ти више није у опису посла.
- Ни пола сата хода није довољно да се види пожељно.
- Неке приче одавно нису за новине.
- На ТВ се могу видети усред дана!

- Бринеш за последње сате своје тишине.
- Зато, није ти неугодно када си потпуно сам.
- Месец иза облака био је једини фењер твоје слике.
- Ово је последња ноћ пролећа када бројиш звезде.
- Или се вараш. Волео би да је тако!
- Са временом си на ти.
- То те само мало ослобађа нелагоде.
- Када пристигну непогоде, ниси толико интиман.
- Ти прелази у званичну форму: ви.
- Уз силну псовку, које оно не чује због грмљавине.
- Још ниси стигао да пребројим све године.
- Можда нећеш ни успети.
- Срећа је да је невреме – прошло! Време ти недостаје.
- Једина утаха да је слично и другима.
- Ако у томе уопште има некакве наде.
- То је та твоја превара живота на који су се навикао.
- Лажни ауторитети.
- Лажне истине.
- И лажно пребројавање времена!
- Све посебно и све заједно: укратко ништавило дана.
- Мисли су ти у завојима. У ранама. У несезању.
- Ово последње је најгоре.
- Тражиш најчистију сузу за нови дан.
- Хоћеш време и пределе да гледаш отворених очију.
- Године замаглиле лепоту.
- Завладало је доба свеопште пометње.
- Овде! И тамо! И свуда!
- Од јуче. И данас! И сутра ће тако бити! Наслућујеш.
- Никада се ниси преварио у прогнозе.
- Бар када си оцењивао људе.
- Гледао прозоре иза којих се крило сиромаштво.
- Желео да будеш човек свога тла.
- Најважнија сећања чуваш у сликама.
- Језику. И несезању.
- Значење речи те понекад изневерило.
- Смисленица гласова је добила нову боју.
- Ниси успео увек да је препознаш на прави начин.
- На софру стављао само познате фразе.
- Да би умирио своју савест.
- Туђу, такође.
- И савест свих савести!

- Али, знао си да је то немогуће.
- Између тебе и тебе није увек знак једнакости.
- Када те наљуте, не препознајеш своје поразе.
- И победе су ти далеко.
- Тада си други човек: из сенке своје сенке!
- Знаш да ће овога маја у твоме завичају замирисати.
- Биће то најлепши мирис свеже покошене детелине.
- Где год да си био, носио си га у себи.
- Када је претило да будеш поражен, допловио је.
- Као лек од најтеже болести која се шири ненадано.
- Као шумски пожар усред лета.
- Или хладноћа усред храпаве зиме.
- Повремено лагао; био повремено искрен.
- Ниси увек могао да оцењујеш поруку својих речи.
- Изговорених! Затурених! И наслућених!
- Неке ниси могао ни да предвидиш.
- Неразумни за твоје рањено тело.
- И оглувели због прегласне музике.
- Као да си на вашару крај старе цркве.
- Покрај реке. И у шуми згодној за склањање.
- Чини се да је све близу. Далеко – близу.
- Само да пређеш мост преко набујале реке.
- Са друге стране обале.
- Недостаје ситница: нема чак ни брвна!
- Вода надлази.
- Више оно далеко није – близу.
- Невреме је све опасније.
- Потрошио си најважније одлуке.
- Бар привремено. За сва времена.
- Помогни себи.
- И ономе ко бежи.
- И ономе који трчи за њим.
- Док ти лењо долазе мисли.
- У сумрак дана који нећеш памтити.
- Ништа значајно се није догодило.
- Боље, него да је обележено ожилцима.
- У учмалом селу само се умире.
- Рађања су реткост. Као премија на лутрији.
- Постао си подстанар свога сећања.
- И свога садашњег дана.
- Нећеш стићи да допишеш заборављени рукопис.

- Због руку које дрхте.
- Несталог памћења.
- И сазнања да то и нема некаквог смисла!
- Уобразио се од сопствене стварности.
- Умислио да си некоме важан.
- Кад сазнаш да није тако, заћутиш.
- Тако ти неизговорена реч постаје једини лек.
- Најважније од свега, где си сада.
- У месту носталгије и повратка у прошлост.
- Ту си упознао богатство немаштина.
- Уписао емоције. Своја сећања.
- И прве љубави.
- Понекад, годинама све чешће, мисао ти била брза.
- Бржа од памети!
- Од праве слике коју си хтео да створиш.
- И праве поруке коју си намеравао да пошаљеш.
- Једна добра домаћа ракија није ти била довољна.
- Да будеш бољи него што си.
- Да сањаш боље него што си мислио.
- И уверавао себе: све што је вредно, написано је!
- Иако је то, говорило ти друго ти, било лажно!
- Ти јеси ти, али си хтео да будеш део множине.
- Да верујеш у неизговорену мисао.
- И у сумњу која те повремено дробила јер је – лажна!
- Нервирала те охолост.
- Посебно оних који су тврдили да су победници.
- Признавао да си сурово искрен.
- Да то боли.
- Знао си да је искреност особина наивних.
- Али те тешила давно изговорена реч твоје мајке: *„Искреност је нешто што ћу ти дати! Када кренеш у далек свет да нас памтиш!“*
- Када су други хтели да те омаловаже, био си храбар.
- Сетио се мајчиних речи и ниси се предавао.
- Ниси се бојао оговарања.
- Презирао си ту изговорену реч.
- И људе који су казивали уз подругљив осмех!
- Фуснотама си објашњавао неизговорено.
- Описивао људе и догађаје.
- Да се зна како је то некада било макар као неистина.
- Не, ниси се бојао опасних мисли о себи.
- Мисао није погубна док не постане глас.

- Док не постане реч.
- И док не запрети дубином и бојом смисла.
- Туђе мирисе прихватао из поштовања.
- Због лепог васпитања.
- И поруке које си негде прочитао да смо сви исти род.
- Радозналост је свакодневна слика твога трајања.
- Умерена као добар лек.
- Добра као опомена.
- И безазлено опасна као пролазна авантура.
- Био си, као и многи пријатељи, наиван до бола.
- Био безазлено смртно болестан.
- И безазлено уверен да све има свој крај!
- Узвраћао осмех непознатим људима.
- Добрим пријатељима.
- И опасним годинама!
- Можда си зато боловао од нејасне туге.
- Од неизлечиве патње.
- И младалачког сиромаштва.